

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 25a dodaje się art. 25b w brzmieniu:

„Art. 25b. Przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury nie uwzględnia się zwiększenia składek na ubezpieczenie emerytalne, o którym mowa w art. 63b ust. 3, oraz kwot zwiększeń uzyskanych w wyniku waloryzacji kwartalnej, o której mowa w art. 25a, przeprowadzonej w celu ustalenia podstawy obliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy.”;

2) w art. 62 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Renta dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy, urodzonej przed dniem 1 stycznia 1949 r., wynosi:”;

3) po art. 63 dodaje się art. 63a – art. 63c w brzmieniu:

„Art. 63a. 1. Renta dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy, urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy, ustalonej zgodnie z art. 63b i art. 63c, przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat.

2. Renta dla osoby częściowo niezdolnej do pracy wynosi 75% renty dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy.

3. Tablice trwania życia, o których mowa w art. 26 ust. 4, są podstawą przyznawania rent z tytułu niezdolności do pracy na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Art. 63b. 1. Podstawę obliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy, o której mowa w art. 63a, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca

poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata renty oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175.

2. Waloryzację składek przeprowadza się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3 - 12 i art. 25a.
3. Jeżeli ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, przy ustalaniu podstawy obliczenia renty składki na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowane na jego koncie w niepełnej wysokości zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22, stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego.

Art. 63c. 1. Jeżeli przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy uwzględniono okresy ubezpieczenia społecznego rolników wymienione w art. 10 ust. 1 pkt 1, podstawę obliczenia tej renty, ustaloną zgodnie z art. 63b, zwiększa się o przeciętną miesięczną kwotę składki, obliczoną zgodnie z ust. 4, za każdy pełny miesiąc tych okresów przyjęty do ustalenia prawa do renty.

2. Jeżeli wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy zgłosiła osoba w wieku poniżej 60 lat, która nie posiada pełnych 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych, podstawę obliczenia renty, ustaloną zgodnie z art. 63b, zwiększa się o przeciętną miesięczną kwotę składki, obliczoną zgodnie z ust. 4, za każdy pełny miesiąc okresu brakującego do pełnych 30 lat, przypadającego od dnia zgłoszenia wniosku o rentę do dnia, w którym rencista ukończyłby 60 lat, z zastrzeżeniem art. 108b.

3. W celu ustalenia, czy podstawa obliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy podlega zwiększeniu, o którym mowa w ust. 2, sumuje się okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2;
- 3) uwzględnione przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy okresy ubezpieczenia społecznego rolników wymienione w art. 10 ust. 1 pkt 1;
- 4) uwzględnione przy ustalaniu prawa do renty okresy ubezpieczenia za granicą, o których mowa w art. 8.

4. Przeciętną miesięczną kwotę składki stanowi kwota uzyskana przez podzielenie kwoty podstawy obliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy ustalonej zgodnie z art. 63b przez wyrażony w miesiącach staż ubezpieczeniowy rencisty.

5. Staż ubezpieczeniowy rencisty, o którym mowa w ust. 4, stanowią:

- 1) przypadające przed dniem 1 stycznia 1999 r. okresy:
 - a) składkowe, o których mowa w art. 6,
 - b) nieskładkowe, o których mowa w art. 7, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2;
- 2) okresy ubezpieczenia przypadające od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia zgłoszenia wniosku o rentę.”;

4) w art. 103 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo do emerytury i renty rodzinnej ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 104-106.”;

5) w art. 104 :

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo do emerytury lub renty rodzinnej ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3 - 8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Prawo do emerytury i renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”,

c) w ust. 8:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 24 % kwoty bazowej obowiązującej przy ostatniej waloryzacji w 1998 r. - dla emerytury;”,

- uchyla się pkt 2;

6) po art. 108 dodaje się art. 108a i art. 108b w brzmieniu:

„Art. 108a. 1. Jeżeli po dniu, od którego przyznano rentę z tytułu niezdolności do pracy określoną w art. 63a, rencista podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość świadczenia ulega ponownemu ustaleniu w sposób określony w ust. 2.

2. Renty obliczone zgodnie z art. 63a powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do renty i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone dla osób w wieku 60 lat w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości renty.
3. Jeżeli ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, składki zwiększa się wskaźnikiem korygującym, o którym mowa w art. 63b ust. 3.
4. Przy ponownym ustalaniu wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy stosuje się odpowiednio przepisy art. 108 ust. 3-5.

Art. 108b. 1. Jeżeli po dniu, od którego przyznano rentę z tytułu niezdolności do pracy rencista podlegał ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, ponownie ustala się kwotę zwiększenia, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 4 i art. 63c ust. 2.

2. Jeżeli w wyniku ponownego ustalenia kwoty zwiększenia podstawy obliczenia renty, o której mowa w art. 63c ust. 2, dokonanego w związku z ponownym ustaleniem wysokości renty w sposób określony w art. 108a, kwota świadczenia uległa obniżeniu, przysługuje ono w dotychczasowej wysokości.”;

7) w art. 120 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu:

„2. Organ rentowy przyznaje zainteresowanemu świadczenia, o których mowa w ust. 1 również wtedy, gdy składki należne za okres, z którego ustalono podstawę obliczenia emerytury określonej w art. 26 lub renty z tytułu niezdolności do pracy określonej w art. 63a, zostały zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w terminie uniemożliwiającym ich uwzględnienie w podstawie obliczenia świadczenia w dniu wydania decyzji w sprawie prawa do świadczenia i ustalenia jego wysokości po raz pierwszy.”;

8) po art. 183a dodaje się art. 183b w brzmieniu:

„Art. 183b. 1. Renta z tytułu niezdolności do pracy przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., zgłoszony w roku kalendarzowym 2009, wynosi:

- 1) 80 % renty obliczonej na podstawie art. 62 oraz
- 2) 20 % renty obliczonej na podstawie art. 63a.

2. Renta z tytułu niezdolności do pracy przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, zgłoszony w roku kalendarzowym 2010, wynosi:

- 1) 70 % renty obliczonej na podstawie art. 62 oraz

- 2) 30 % renty obliczonej na podstawie art. 63a.
3. Renta z tytułu niezdolności do pracy przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, zgłoszony w roku kalendarzowym 2011, wynosi:
 - 1) 55 % renty obliczonej na podstawie art. 62 oraz
 - 2) 45 % renty obliczonej na podstawie art. 63a.
4. Renta z tytułu niezdolności do pracy przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, zgłoszony w roku kalendarzowym 2012, wynosi:
 - 1) 35 % renty obliczonej na podstawie art. 62 oraz
 - 2) 65 % renty obliczonej na podstawie art. 63a.
5. Renta z tytułu niezdolności do pracy przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, zgłoszony w roku kalendarzowym 2013, wynosi:
 - 1) 20 % renty obliczonej na podstawie art. 62 oraz
 - 2) 80 % renty obliczonej na podstawie art. 63a.
6. Do ponownego ustalenia wysokości renty, o której mowa w ust. 1-5, z tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania renty stosuje się art. 108a i art. 108b.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.³⁾) w art. 40 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego emerytura ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w przepisach art. 104 ust. 1a – 6, 8 pkt 1 i 2 oraz ust. 9 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾).”;

- 2) uchyla się ust. 2;

- 3) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie osiągnięcia przychodu, określonego w ust. 1, w kwocie przekraczającej 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, kwota emerytury ulega zmniejszeniu o 25 % jej wysokości.”;

- 4) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisów ust. 1 nie stosuje się wobec osób, których emerytura stanowi 75 % podstawy jej wymiaru bez uwzględnienia podwyższenia z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.⁴⁾) w art. 41 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego emerytura ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w przepisach art. 104 ust. 1a- 6, 8 pkt 1 i 2 oraz ust. 9 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾).”;

2) uchyla się ust. 2;

3) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie osiągnięcia przychodu, określonego w ust. 1, w kwocie przekraczającej 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, kwota emerytury ulega zmniejszeniu o 25 % jej wysokości.”;

4) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisów ust. 1 nie stosuje się wobec osób, których emerytura stanowi 75 % podstawy jej wymiaru bez uwzględnienia podwyższenia z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.⁵⁾) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej i dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z wyjątkiem art. 63a – art. 63c, art. 108a i art. 183b, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.”.

Art. 5. Osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r., które na dzień 1 stycznia 2009 r. mają ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy oraz osoby, którym po dniu 31 grudnia

2008 r. przywrócono prawo do renty ustalonej na zasadach określonych w art. 62 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują prawo do tej renty w dotychczasowej wysokości.

Art. 6. Przepisy art. 62, art. 63a – art. 63c i art. 183b ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do wniosków o rentę z tytułu niezdolności do pracy zgłoszonych począwszy od dnia 1 stycznia 2009 r.

Art. 7. Ustalenie, czy w okresie przypadającym przed dniem 1 stycznia 2008 r. przychód emeryta lub rencisty uzasadniał wypłatę świadczeń w pełnej wysokości, ich zmniejszenie albo zawieszenie, następuje zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 1 stycznia 2008 r.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz ustawę z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i 1369 i Nr 200, poz. 1445.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 559.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65, Nr 90, poz. 757 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 558.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 83, poz. 760 i Nr 223, poz. 2217, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 164, poz. 1366 oraz z 2007 r. Nr 115, poz. 792.